

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

BKK Produksjon
Postboks 7050
5020 Bergen

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Att: Sissel Hauge Mykletun

Dato: 31.03.2011
Vår ref.: 2007/1069
Deres ref.:
Saksbehandler: Ling Yuan Hem, telefon: 22573603

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2010 og pålegg om oppfølging for BKK Produksjon AS

Klif kontrollerer og godkjenner de kvotepliktige virksomhetenes rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp innen 30. april 2011. BKK Produksjon har i 2010 hatt et kvotepliktig utslipp på 24 626 tonn CO₂.

BKK Produksjon AS skal innen 1. juni 2011 sende oss:

- opplysninger om hvilke målere som benyttes for å bestemme mengde aktivitetsdata for kildestrøm 1
- nye usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 1 for 2010 basert på det måleutstyret som ble benyttet i rapporteringsåret
- tilbakemelding på om CMRs usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm 1 er gyldige for 2010. Hvis BKK Produksjon mener CMRs beregninger ikke er gyldige for 2010, skal virksomheten oversende oss nye usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm 1 for 2010

Virksomheten skal sende oss resultatene av årlig sammenligningstest for 2011 og en vurdering av resultatene innen 1. juni 2011. Dersom resultatene ikke er tilfredsstillende, skal BKK Produksjon redegjøre for nødvendige tiltak for å sikre at kravene i klimakvoteforskriften vedlegg 3C overholdes.

Klif varslers med dette at vi vurderer å stille krav til nødvendige analysestandarder i tillatelsen for bruk av online GC

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 1. mars 2011, og tilleggsopplysninger av 18. mars 2011. Vi viser også til oppfølgingspunkter i vårt vedtak av 26. mars 2010 om godkjenning av kvotepliktige utslipp fra virksomheten i 2010.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 28. februar 2007, sist endret 1. februar 2008. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klifs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

BKK Produksjon AS, heretter omtalt som BKK Produksjon, sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 1. mars 2011, som er innen fristen.

Gasnor AS, som forsyner BKK Produksjon med spillgass (kildestrøm 1), og drifter online GC for bestemmelse av utslippsfaktor for denne kildestrømmen, har sendt inn tilleggsopplysninger i e-post av 18. mars 2011. Opplysningene beskriver metoden for bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1. Gasnor AS har også oversendt eksempler på beregninger av kvotepliktige utslipp fra kildestrøm 1 for 2010, og en vurdering av om resultatene fra sammenlignende analyser av online GC påvirker usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1.

Klif understreker at klimakvoteforskriftens krav til rapportering innen 1. mars innebærer at en fullstendig rapport skal leveres innen fristen. Vi forventer at det ved neste års rapportering leveres en fullstendig utslippsrapport innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for BKK Produksjon er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 28. februar 2007, sist endret 1. februar 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2010 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnr	Kildestrøm
1	Spillgass
2	Smøreolje

For utslippene av CO₂ fra kildestrøm 2 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra disse kildestrømmene til sammen er mindre enn eller lik 1 000 tonn. Utslippene fra kildestrøm 2 utgjør for 2010 40,9 tonn.

Det rapporterte utslippet fra disse kildestrømmene fremgår nedenfor, under vår vurdering av de kvotepliktige utslippene.

Bedriften har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Bedriften har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Spillgass	10 552 tonn	5 %	1,3 %

I henhold til punkt 6 i tillatelsens måleprogram, skal BKK Produksjon benytte gassmengdemålere for bestemmelse av mengde aktivitetsdata for kildestrøm 1. I forbindelse med rapporteringen av kvotepliktige utslipp for både 2008 og 2009, har virksomheten beregnet aktivitetsdata basert på målinger i motorene som benytter spillgassen til el-produksjon. Virksomheten begrunnet valg av metode med problemer med nøyaktighet i gassmengdemålerne. Virksomheten opplyste i fjorårets utslippsrapport at nye gassmengdemålere var installert og kalibrert, og at disse ville bli benyttet for å bestemme forbrukt mengde spillgass for 2010. Usikkerheten i bestemmelse av aktivitetsdata ved bruk av de nye målerne, ville i følge BKK Produksjon gi en usikkerhet på 1,7 %.

I henhold til Klifs vedtak av 26. mars 2010 om godkjenning av kvotepliktige utslipp fra virksomheten i 2009, skulle BKK Produksjon oversende tilstrekkelig informasjon om de nye gassmengdemålerne slik at vi kunne endre tillatelsens måleprogram. Frist ble satt til 30. september 2010. Vi forutsatte videre at virksomheten i forbindelse med rapporteringen for 2010 sendte oss oppdaterte usikkerhetsberegninger for bestemmelse av aktivitetsdata med de nye gassmengdemålerne. Klif kan ikke se å ha mottatt informasjon om de nye gassmengdemålerne innen fristen. Gasnor AS har i e-post av 18. mars opplyst at BKK Produksjon har benyttet de to gassmengdemålerne som er oppgitt i tillatelsens måleprogram, og at disse ble kalibrert og fungerte ok i 2010. Aktivitetsdata er for 2010 beregnet fra målinger av spillgass.

Klif vurderer at metoden for bestemmelse av mengde aktivitetsdata er i henhold til tillatelsen. Det fremstår imidlertid uklart for oss *hvilke* gassmengdemålere Gasnor AS henviser til, da vi ikke har mottatt informasjon om de nye gassmengdemålere fra BKK Produksjon. Klif forutsetter at BKK Produksjon snarest, og senest innen **1. juni 2011** sender oss informasjon om hvilke målere som benyttes for bestemmelse av aktivitetsdata

for kildestrøm 1, slik at vi kan oppdatere tillatelsen i tråd med det måleutstyret som faktisk benyttes.

Gasnor AS har i ovennevnte e-post også oppgitt en usikkerhet på 1,30 % i bestemmelse av mengde aktivitetsdata med gassmengdemålere. Dette er også usikkerhetstallet BKK Produksjon har rapportert for 2010. BKK Produksjon har ikke lagt ved dokumentasjon som underbygger det rapporterte usikkerhetstallet ytterligere. Virksomheten har imidlertid sendt oss usikkerhetsberegninger utført av Christian Michelsen Research (CMR) i rapport datert 26. februar 2011. CMR har beregnet en usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 på 5,6%. Beregningene er basert på metoden som ble benyttet i 2008 og 2009, og samsvarer altså *ikke* med metoden virksomheten har benyttet for 2010. Klif kan ikke se at BKK Produksjon har dokumentert den rapporterte usikkerheten i bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 i 2010 på en tilfredsstillende måte. Virksomheten skal derfor oversende oss nye usikkerhetsberegninger for 2010 basert på bruk av de gassmengdemålerne som faktisk er benyttet i rapporteringsåret. Frist settes til **1. juni 2010**.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 1 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet bedriftsspesifikk utslippsfaktor og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Spillgass	2,330000 tonn CO ₂ / tonn kildestrøm	1,7 %	1 %

Utslippsfaktor for kildestrøm 1 bestemmes ved hjelp av online GC, med avlesing av verdier minst en gang pr. døgn. Gjennomsnittlig faktor over året er bestemt ved midling av karbonfaktor fra 79 GC-analyser i løpet av 2010.

Gasskromatografen driftes og er fysisk plassert inne hos Gasnor AS. BKK Produksjon utfører ikke selv kontrollmålinger eller annet arbeid for å verifisere/beregne en bedriftsspesifikk utslippsfaktor og usikkerhet i denne for kildestrømmen, men baserer seg på opplysninger fra Gasnor AS.

Det er et krav i BKK Produksjons tillatelse at det ved bruk av online GC skal gjennomføres en årlig sammenligningsanalyse. Dette innebærer at resultatene oppnådd med online GC skal sammenlignes med resultater oppnådd med referansemotoden ved et akkreditert laboratorium minst én gang per år. Resultatene fra sammenlignende analyser for 2010 er lagt ved Gasnors utslippsrapport datert 28. februar 2011. Resultatene fra online GC er sammenlignet med resultater fra Intertek West Lab (IWL), som er akkreditert.

Målingene ved Gasnor og analysene ved IWL viser forskjeller i gassammensetning for samme gassprøve. IWL bemerker at dette kan skyldes problemer ved prøvetakingen hos Gasnor, noe også Gasnor bekrefter i sin utslippsrapport for 2010. På grunn av disse problemene, ville IWL beregne repeterbarhet av noen av resultatene på produsert gass fra Gasnor. Repterbarheten var ikke tilstrekkelig i henhold til standarden ASTM D 1945. IWL vurderer at dette kan skyldes både ujevn produksjon og resultatene fra GC-analysene. IWL oversendte en ringtestprøve (blindtest) til Gasnor for analyse. Målingene av ringtestprøven ved Gasnors gasskromatografer var for flere av gasskomponentene ikke innenfor kravene i ringtesten. Gasnor vurderer at dette kan skyldes at GCene har et lite avvik, feil ved prøvemethoden eller at det var for lite gass igjen i prøveflasken slik at den ikke ble representativ. Dette er forhold Klif vil ta opp med Gasnor, som er ansvarlig for drift og vedlikehold av gasskromatografene.

BKK Produksjon skal sende oss resultatene av årlig sammenligningstest for 2011 når disse foreligger, og senest innen **1. juni 2011**. Virksomheten skal også sende oss en vurdering av resultatene. Dersom resultatene også for 2011 ikke er tilfredsstillende, skal BKK Produksjon redegjøre for nødvendige tiltak for å sikre at kravene i klimavoteforskriften vedlegg 3C overholdes. Likelydende krav er stilt til Gasnor. CMR har i notat av 26. februar 2011 vurdert hvordan resultatene fra de sammenlignende analysene nevnt over påvirker usikkerheten i bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 for BKK Produksjon. CMR konkluderer med at resultatene fra de sammenlignende analysene ikke endrer usikkerhetsverdiene som ble rapportert i 2009 signifikant, og oppdatert usikkerhetsestimert for bestemmelse av utslippsfaktor er angitt til 1, 8%. CMR har beregnet en utslippsfaktor på 2, 318 tonn/tonn for 2010.

CMR har også vurdert konsekvenser for beregning av usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata for samme kildestrøm, basert på metoden BKK Produksjon benyttet i rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008 og 2009 (se over). CMR konkluderer med at usikkerheten for 2010 utgjør 5,6 %.

Det fremstår som uklart for Klif om beregningene er basert på rapporterte data for 2010, ettersom CMR konkluderer med at verdiene som ble rapportert i 2009 ikke endres, og at utslippsfaktoren er lavere enn det BKK Produksjon har oppgitt i utslippsrapporten (2,33 tonn/tonn). Generelt skal den rapporterte usikkerheten gjenspeile usikkerheten i rapporterte data for hvert enkelt år. Klif registrerer at virksomhetens rapporterte usikkerhet på 1 % ikke samsvarer med CMRs beregninger for samme periode, og at virksomheten heller ikke har dokumentert det rapporterte tallet ytterligere. Det fremstår derfor som uklart for oss om virksomheten for 2010 har overholdt usikkerhetskravet i tillatelsen, som er på 1, 7 %. Klif bemerker for øvrig også at CMR har beregnet usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata basert på en metode virksomheten ikke har benyttet for 2010.

Klif kan ikke se at BKK Produksjon har dokumentert den rapporterte usikkerheten i bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 i 2010 på en tilfredsstillende måte. Virksomheten skal snarest, og senest innen **1. juni 2011** sende oss tilbakemelding på om CMRs usikkerhetsberegninger er gyldige for 2010. Dersom dette er tilfelle, overholder

virksomheten ikke kravene i tillatelsen. Vi forutsetter da at virksomheten igangsetter nødvendige tiltak som sikrer at kravene i tillatelsen for fremtiden overholdes. Hvis BKK Produksjon mener CMRs beregninger ikke er gyldige for 2010, skal virksomheten oversende oss nye usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for 2010.

I vårt vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp fra BKK Produksjon i 2009, påpekte vi at virksomheten ikke hadde gjort en vurdering av om analysestandardene som benyttes ved bruk av online GC er i samsvar med kravet i klimakvoteforskriften vedlegg 3A. Virksomheten ble derfor pålagt å gjennomføre en vurdering av analysestandardene som benyttes ved bruk av online GC i samarbeid med Gasnor AS innen 30. september 2010. Klif kan ikke se å ha mottatt tilbakemelding fra verken BKK Produksjon eller Gasnor om dette innen fristen. Vi varsler med dette at vi vurderer å stille krav til nødvendige analysestandarder i tillatelsen til begge virksomhetene. Dette innebærer at utslippsfaktor skal beregnes i henhold til NS-EN ISO 6976, gassanalyser skal gjennomføres i samsvar med ASTM D1945-03, og at prøvetaking av gass skal gjøres i samsvar med ASTM D3700-01, eller tilsvarende CEN-standarder / ISO-standarder. Eventuelle kommentarer til varselet skal sendes Klif innen 1. mai 2011.

Kvotepliktig utslipp

Klif har påpekt at det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1 i virksomhetens utslippsrapport for 2010. Det er heller ikke klart hvilket måleutstyr som er benyttet for bestemmelse av aktivitetsdata for denne perioden.

Vi finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2010:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO₂/tonn kildestrøm)	Kvotepliktig utslipp (tonn)
1	Spillgass	10 552	2,330000	24 585,00
2	Smøreolje	-		40,9
Totale kvotepliktige utslipp				24 626

I utregningene er det benyttet flere siffer enn det som kommer fram i denne tabellen. Resultatet av multiplikasjon og summeringer av parametre oppgitt i tabellen kan derfor avvike noe.

Klif påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktige opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse

av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf. klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klif har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2011. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 24 626 tonn CO₂ i 2010. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2011 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2010 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For BKK Produksjon innebærer dette at 24 626 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.2 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra www.kvoteregister.no.

Tilgang til meny for innlevering av kvoter til oppgjør åpnes mandag 11. april 2011. Vi minner om at bedriftens driftskonto nå er tilknyttet en tilleggsrepresentant (AAR). Vedkommende person må godkjenne overføringen initiert av primær (PAR) eller sekundær kontorepresentant (SAR) innen oppgjørsfristen 30. april.

Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av oppgjørsfristen vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert, jf. klimakvoteloven § 21.

5. Gebyr

Klifs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 13 500,-

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klif.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2011.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klif godkjenner BKK Produksjons rapport om kvotepliktige utslipp i 2010. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

BKK Produksjon AS skal innen **1. juni 2011** sende oss:

- opplysninger om hvilke målere som benyttes for å bestemme mengde aktivitetsdata for kildestrøm 1
- nye usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 1 for 2010 basert på det måleutstyret som ble benyttet i rapporteringsåret
- tilbakemelding på om CMRs usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm 1 er gyldige for 2010. Hvis BKK Produksjon mener CMRs beregninger ikke er gyldige for 2010, skal virksomheten oversende oss nye usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm 1 for 2010

Virksomheten skal sende oss resultatene av årlig sammenligningstest for 2011 så snart disse foreligger, og senest innen **1. juni 2011**. Virksomheten skal også sende oss en vurdering av resultatene. Dersom resultatene ikke er tilfredsstillende, skal BKK Produksjon, sammen med Gasnor, redegjøre for nødvendige tiltak for å sikre at kravene i klimakvoteforskriften vedlegg 3C overholdes.

Klif varsler med dette at vi vurderer å stille krav til nødvendige analysestandarder i tillatelsen for bruk av online GC. Frist for kommentar til varselet er **1. mai 2011**.

BKK Produksjon ilegges et gebyr på kr 13.500,- for vår behandling av utslippsrapporten. Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Virksomhetens kvotepliktige utslipp vil bli offentliggjort på www.norskeutslipp.no

Med hilsen

Trine Berntzen
prosjektleder

Ling Yuan Hem
rådgiver

Kopi:
Øygarden kommune
Fylkesmannen i Hordaland